

WMO-Burgerplatform Ridderkerk

Advies concept beleidsplan en verordening WMO 2015

Datum advies: 28 augustus 2015

Het WMO-Burgerplatform voldoet graag aan uw verzoek van 17 juli jl. tot advisering inzake de concepten Beleidsplan WMO 2015 (versie 16 juli) en Verordening WMO 2015 (versie 2 juli).

Het feit dat de adviesaanvraag tot ons kwam en afgewikkeld moest worden in de vakantieperiode heeft druk heeft gezet op de behandeling van deze omvangrijke materie. Onze keuze om in deze situatie d.m.v. digitaal overleg binnen ons platform tot advisering te komen, doet niet af van inhoud en belang van onze adviezen.

Alvorens tot meer specifieke adviezen te komen, stellen wij vooraf enkele algemene zaken aan de orde:

- ✓ De stukken zijn gedegen. Er is veel werk verzet in korte tijd voor een zeer complex beleidsdomein. Hiervoor onze waardering;
- ✓ Zeer positief is dat er niet alleen aandacht is voor de transitie maar ook voor de transformatie. De inbreng van eerdere adviezen van het WMO-Burgerplatform is herkenbaar;
- ✓ Het woord 'samen' (in meerdere vervoegingen: samenleving, samenhang, samenwerking, samenspraak etc.) omarmen wij. Echter zolang het belang van 'samen' nog niet door iedereen (burgers en organisaties) als principiële succesfactor voor deze beleidswijziging wordt gedeeld, zal de gemeente als regisseur de noodzakelijke verandering moeten initiëren, faciliteren en monitoren;
- ✓ Een goede screening op taalkundig/redactioneel gebied is nodig. Slordigheden in de tekst kunnen misinterpretaties veroorzaken;
- ✓ Zorg naast de lijst van afkortingen (bijlage VI) ook voor een begrippenlijst. Nu worden begrippen als 'burgers' en 'inwoners' 'aanbieders' en 'partners', 'teams', 'sociale teams' en 'wijkteams' etc. door elkaar gebruikt;
- ✓ De samenhang en afstemming met de twee andere decentralisaties (jeugdzorg en arbeidsparticipatie) dient te worden aangescherpt. Dit zal leiden tot betere dienstverlening voor de burger, meer effectiviteit, efficiency en kostenbesparing.

1. Meer specifiek t.a.v. het beleidsplan

- *Hoofdstuk 2 De uitgangspunten*
 - 2.1 Visie De Kanteling
We onderschrijven de geformuleerde aandacht voor de meest kwetsbare burgers ('vanzelfsprekende maatwerkvoorzieningen'). We pleiten voor extra aandacht voor mensen met een verstandelijke beperking en/of psychische problematiek. Voor hen moet in het bijzonder gelden 'normaal waar mogelijk maar dan ook speciaal waar nodig';
 - 2.4.3 Preventie door vrijwilligerswerk
Goed uitgangspunt. Echter, het organiseren van vrijwilligers kost niet veel, maar kan niet voor niets. Derhalve expliciete aandacht voor het faciliteren van het vrijwilligerswerk, resp. informele zorg (Zie advies WMO-Burgerplatform d.d. 14 april 2014 'visie op mantelzorg en vrijwilligerswerk Ridderkerk');
 - 2.4.4 Preventie door welzijn en 2.4.5 Van voorziening naar maatwerkarrangement
Het 'eigen oplossend vermogen' (eigen kracht) en 'Zorg voor Elkaar' is een kunde en een kunst die niet iedereen in gelijke mate heeft maar die wel kan worden aangeleerd. Ontwikkel hierop een programma en faciliteer de uitvoering daarvan.
- *Hoofdstuk 3 Hoe te realiseren*
 - 3.1.2 Keuzevrijheid
Het in rekening brengen van vervoer naar de niet-dichtstbijzijnde dagbesteding is ongewenst tenzij de dichtstbijzijnde dagbesteding aansluit bij de godsdienstige gezindheid, levensovertuiging en/of culturele achtergrond van de cliënt;

WMO-Burgerplatform Ridderkerk

Advies concept beleidsplan en verordening WMO 2015

Datum advies: 28 augustus 2015

- 3.1.3 PGB
Om de effectiviteit van de inzet van het PGB te kunnen toetsen zal de hulpvrager in het persoonlijk budgetplan ook het uiteindelijke doel/resultaat van de PGB-inzet moeten definiëren;
- 3.1.4. Gegevensuitwisseling
De terughoudende zorgvuldigheid rond gegevensuitwisseling moet er niet alleen zijn in de communicatie met zorgverzekeraars maar ook met alle andere diensten gezien de beoogde levensbrede aanpak;
- 3.2.1 Ondersteuning informele zorg
Ten aanzien van de geopperde bundeling van de inzet van Karaat en Connect2Act in één steunpunt geldt dat de dienstverlening aan de burger bepalend moet zijn. De gemeente waarvoor het belang van de burger leidend is, mag zich in haar regierol niet afhankelijk maken van het beleid van organisaties/instellingen;
- 3.2.2 Inloop en ontmoeting
Dit beleid mag niet gestoeld zijn op 'bereidheid van zorgaanbieders en instellingen om ruimte ter beschikking te stellen'. De werkelijke mogelijkheden, inclusief lange termijn toezeggingen, moeten vooraf worden geïnventariseerd en geborgd;
- 3.2.3 Algemene voorzieningen
 - Om te voorkomen dat zij die deze voorzieningen het hardst nodig hebben er slechts een beperkt beroep op doen vanwege de eigen bijdrage, moet daarvoor een maatschappelijk maximum worden vastgesteld.
 - Vereenvoudig de administratieve afwikkeling en beperk de organisatorische last tot een minimum;
- 3.2.4. Sociaal team dichtbij en 3.2.5. Ingangen en integrale toegang
De functie en taak van de organisaties/instellingen in het 'voorveld' of '0de lijn' (termen in de BAR-uitwerkingsnotitie jeugdhulp) of de ingangen in relatie tot de organisaties/instellingen die professionals leveren voor het sociale team (1ste lijn) is niet goed uitgewerkt. Verantwoordelijkheden en bevoegdheden zijn niet goed benoemd. Dit kan aanleiding zijn tot verwarring en/of onduidelijkheid;
- 3.2.4 Sociaal team
We begrijpen dat er nu niet wordt gekozen voor integrale teams (jeugd en volwassenen) maar pleiten voor de doorontwikkeling tot één wijkteam 0 – 100 (één huishouden – één plan – één contactpersoon);
- 3.2.5 Ingangen
Om de gewenste en noodzakelijke samenwerking tussen de 'ingangen' (onderling en met de sociale teams) te realiseren, adviseren wij in de beginfase een gemeentelijke procesondersteuning op de verschillende terreinen waar moet worden samengewerkt;
- 3.3 Maatwerkvoorzieningen
Onvoldoende duidelijk wordt hoe de Toegang – wie, welke kerncompetenties, aansluiting/overlap etc. – precies wordt geregeld. Formuleer dit vanuit hulpvragerperspectief;
- 3.3.2 Huishoudelijke hulp en 4.2.1 BAR dichtbij en digitale marktplaats
Digitale informatie t.a.v. toegankelijke voorzieningen is van groot belang maar is slechts effectief als aanbodvervuiling wordt voorkomen. Formuleer in de uitwerking eenduidige criteria;
- 3.3.3 Vervoer dagbesteding
Het samenbrengen van verschillende doelgroepen in één bus is ongewenst voor zover het zou kunnen leiden tot onregelmatigheden en afwijkend gedrag. Veiligheid gaat vóór prijs;

WMO-Burgerplatform Ridderkerk

Advies concept beleidsplan en verordening WMO 2015

Datum advies: 28 augustus 2015

- 3.3.5 Wonen, verplaatsen
Verruiming van de eigen bijdrage kan slechts een sluitstuk zijn van een proces dat begint met kostenbesparende maatregelen door o.m. effectief hergebruik van hulpmiddelen. Dit dient een van de selectiecriteria van de overheid te zijn t.a.v. het contracteren van aanbieders;
- 3.3.6 Begeleid wonen
De heersende rol van de Centrumgemeente Rotterdam maakt het voor Ridderkerk des te belangrijker een eigen visie te ontwikkelen op de samenhang van begeleid wonen en opvang met de directe leef- en woonomgeving in de gemeente;
- 3.3.7 Maatwerk chronisch zieken en mensen met een beperking
Bij het hier omschreven beleid van aansluiting bij een collectieve zorgverzekering heeft ons platform de nodige kanttekeningen gemaakt die we ook hier verwerkt willen zien (zie mail 31072014 - 10.48hr.);
- *Hoofdstuk 4 Sturing en proces*
- 4.1 Sturen als regisseur
Het belang van burgerparticipatie in de regie en procesbewaking wordt hier node gemist;
- 4.3 Monitoren
 - Het belang van monitoring onderschrijven wij maar houdt het werkbaar. Stel prioriteiten in de genoemde instrumenten en voer ze geleidelijk aan in;
 - De afhankelijkheid van een hulpvrager van zijn/haar aanbieder kan leiden tot een 'gekleurde' waardering hetgeen zorgvuldig doorvragen vereist om tot een betrouwbare kwaliteitsmeting te komen;
- 4.4 Proces
We pleiten voor een maximale inspanning door de gemeente om een rechtsgang te voorkomen. De acceptatie door de hulpvrager van de voorgestelde mediation en de onafhankelijkheid van de mediator zijn van doorslaggevend belang;
- 4.5 Evaluatie
Zowel een gemeentelijk WMO klanttevredenheidsonderzoek als ook een cliënttevredenheidsonderzoek door de aanbieder is dubbelop. Goed gebruik van kwaliteitsbeleid moet kunnen volstaan met één tevredenheidsonderzoek.
- *Bijlage II Factsheet*
- Ontwikkelagenda
 - In de ontwikkelagenda ontbreekt de samenwerking van zorgaanbieders in het sociaal team en de structurele afstemming ervan met het Jeugd- en Gezinsteam als er kinderen in het geding zijn (o.a. 'onveilig thuis'). Ook de afstemming met het 'het voorveld' en de 2de lijns zorg is niet expliciet benoemd in de ontwikkelagenda. Dit zijn zeer belangrijk thema's van de transformatie. Voorstel om dit alsnog expliciet op te nemen in de ontwikkelagenda.
 - In ons advies 'visie op mantelzorg en vrijwilligerswerk Ridderkerk' d.d. 14 april adviseren we o.a. te komen tot een 'steunpunt informele zorg' in nauwe relatie met de wijkteams, en daarop een nieuw beleid te ontwikkelen. Dit aspect zien we niet terug in de ontwikkelagenda.

2. Meer specifiek t.a.v. de Verordening

- Algemeen:
Onze adviezen t.a.v. het beleid zijn van invloed op (delen van) de verordening;
- Artikel 11: Stimulering informele zorg
De genoemde jaarlijkse blijk van waardering voor mantelzorgers is een mineur aspect in de stimulering en facilitering van informele zorg. Het is noodzakelijk dat in de verordening een grondslag wordt geformuleerd om de informele zorg (mantelzorg, vrijwilligerswerk, lotgenotenhulp) te stimuleren en te faciliteren;

WMO-Burgerplatform Ridderkerk

Advies concept beleidsplan en verordening WMO 2015

Datum advies: 28 augustus 2015

- Artikel 8: Kwaliteitseisen - meldingsplicht
Ter voorkoming van administratief meerwerk dient de gemeente in overleg met de zorgaanbieders vast te stellen onder welke omstandigheden de gemeente dan wel de inspectie IGZ wordt ingezet;
- Artikel 14: Klachtenregeling
Neem in de uitwerking een duidelijk tijdpad op.

3. Meer specifiek t.a.v. de Keuzelijst

- 12. Verklaring goed gedrag
Een verklaring is geen garantie. Eis van aanbieders dat ook in deze de kwetsbare positie van de hulpvrager leidend is.